

Jaarverslag Eenheid Limburg

2015

Inhoud

	Voorwoord	4
	Context van dit jaarverslag	5
1	2015 in cijfers	7
	Ernstige veelvoorkomende criminaliteit	8
	Resultaten 2015 in een oogopslag	8
	Veiligheid in de buurt	10
	Verbetering intake en afhandeling aangiften	10
	Verkeersveiligheid en -overlast	11
	Personele sterkte en ziekteverzuim	11
2	Sociaal domein	13
	Samenwerking Veilig Thuis	14
	Samenwerking veiligheidshuizen (VHH)	14
	Huiselijk geweld en kindermishandeling	15
	Eergerelateerd geweld	15
	Jeugd	15
	ZSM: vroegtijdig, zorgvuldig en betekenisvol interveniëren	16
	Borging van de politieke jeugdtaak	17
	PGA (persoonsgerichte aanpak)	17
	Verwarde personen	17
3	Maatschappelijke integriteit	19
	Criminele samenwerkingsverbanden (CSV's)	20
	Financiële recherche (finec) en afpakken	22
	Contraterrorisme	22
	Kinderporno	22
	Ondermijning	23
	Milieu	23
	Cybercrime	24
	Illegale vreemdelingen	24

Voorwoord

In dit jaarverslag geeft de politie eenheid Limburg een korte en bondige inkijk in haar werk en de resultaten daarvan in 2015. In het beleidsplan ‘Betekenisvolle interventies: begrenzen, beschermen en bekrachtigen’ zijn de thema’s en doelstellingen voor 2015-2018 vastgesteld. Die thema’s staan centraal in dit jaarverslag. In het landelijk jaarverslag van de Nationale Politie wordt meer uitgebreid ingegaan op de resultaten van de politie en de ontwikkelingen binnen het korps.

Politiewerk is sterk verankerd op lokaal niveau. Deze lokale verankering staat aan de basis van het dagelijks politietoedoen en van daaruit vervullen we onze rol. Dat gebeurt in afstemming met partners en waar mogelijk in samenwerking met burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties. In de samenwerking wil de politie een betrouwbare partner zijn en vertrouwen scheppen bij burgers.

Politiewerk is in belangrijke mate reactief. Zaken die zich voordoen in de samenleving vragen om adequaat handelen om problemen op te lossen of (mogelijke) escalatie te voorkomen. Dat neemt niet weg dat er thema’s of problemen zijn die een hardnekkig karakter hebben of die om langdurige of specifieke aanpak vragen. In dit jaarverslag willen we laten zien hoe dit politiewerk er het afgelopen jaar uit heeft gezien en welke resultaten we hebben bereikt.

Politiewerk vraagt veel van mensen, zowel van politiemedewerkers als van onze veiligheidspartners. Professioneel politietoedoen vindt over het algemeen plaats op een integere en moedige manier. Politieambtenaren hebben dat het afgelopen jaar gedaan vanuit een organisatie in verandering, wat niet altijd gemakkelijk was.

Politiewerk heeft betekenis in de samenleving. Over het afgelopen jaar is de veiligheidsontwikkeling in Limburg positief. We zijn tevreden met de resultaten van onze inspanningen, gerealiseerd samen met partners en burgers.

De politiechef,
G.J. Veldhuis.

Context van dit jaarverslag

De politie is dagelijks aanwezig in de samenleving en actief in het beschermen van de bevolking – desnoods met gepast geweld – in het begrenzen van ongeoorloofd gedrag en in het bekrachtigen van het goede samenleven door bewoners en bedrijven. De omstandigheden waarin de politie acteert, wisselen en zijn vaak niet te voorspellen. Maar voorop staat dat de politie alert en slagvaardig reageert op zaken die zich voordoen. Daarin ligt de kracht van de politie.

Met het zo goed en adequaat mogelijk uitvoeren van het politiewerk, wordt een bijdrage geleverd aan de zorg voor de veiligheid in Limburg. Waardering, erkenning en vertrouwen van bewoners, bedrijven, instellingen en het gezag hebben daarin hun basis. Nederland kent een politie die lokaal is verankerd, maar functioneert als één korps. Als de omstandigheden daarom vragen, wordt opgeschaald en worden collega's waar nodig ondersteund.

Het veranderproces van de politie doet een groot beroep op medewerkers. Enerzijds is er aandacht en energie nodig om de nieuwe organisatie in te richten, vorm te geven en het veranderproces te doorlopen. Anderzijds blijft de dagelijkse vraag naar adequaat en goed politiewerk een voortdurend beroep op hen doen. De individuele politiemedewerker is het afgelopen jaar vaak bezig met vragen over de plaatsing in de organisatie, de werkzaamheden, de collega's en dergelijke. Bovendien staat de ontwikkeling van de professie niet stil en worden collega's regelmatig getraind in nieuwe manieren van werken.

Het afgelopen jaar hebben zich verschillende grote zaken voorgedaan met flinke impact op delen van de Limburgse samenleving en op politiemensen die daarbij betrokken waren. Een van de belangrijkste ontwikkelingen was de grote vluchtelingenstroom uit verschillende oorlogsgebieden. De komst van vluchtelingen naar Nederland was het gesprek van de dag. De politie heeft een belangrijke rol in deze ontwikkelingen. In verschillende plaatsen in onze provincie vestigen vluchtelingen zich en worden asielsezoekerscentra geopend. Om de lokale politie te ondersteunen is er een 'SGBO Asielstroom en Mensenhandel' in de eenheid Limburg opgestart. De politie draagt zorg voor de eerste registratie en identificatie van de vluchtelingen, maar krijgt ook te maken met het opsporen van mensensmokkelaars. Daarbij is de politie voorbereid op mogelijke verstoringen van de openbare orde.

Het dreigingsniveau in Nederland is door de NCTV bepaald op substantieel. Dit houdt in dat de kans op een terroristische aanslag in Nederland of tegen Nederlandse belangen in het buitenland reëel wordt geacht. Ook in Limburg is de politie alert op jihadisme en treedt op waar nodig. Personen die uitreizen, maar vooral terugkeerders, vormen een risico voor de Nederlandse samenleving.

De ontwikkelingen en resultaten in dit jaarverslag moeten in bovengeschetste context worden gezien. Een context die gekenmerkt wordt door grote druk(te) voor de collega's, in omstandigheden die soms zwaar zijn, maar waar het politiewerk buiten centraal blijft staan.

1

Toelichting resultaten

Toelichting resultaten

In dit hoofdstuk worden de ontwikkelingen en resultaten van het afgelopen jaar op de gemeenschappelijke veiligheidsthema's kort toegelicht. Deze thema's zijn verwoord in het beleidsplan 2015-2018 'Betekenisvolle interventies: begrenzen, beschermen en bekrachtigen'.

Resultaten 2015 in een oogopslag

Algemeen veiligheidsbeeld	Resultaten	Doelstellingen			
	2015	2015	2016	2017	2018
Woninginbraken	5.430	5.800	5.300	4.900	4.900
Voltooide Woninginbraken	3.733	4.100	3.500	2.750	2.750
Ophelderingspercentage	6,2%	8,0%	8,0%	9,0%	10,0%
Straatroof	212	310	300	290	290
Ophelderingspercentage	29,2%	26,0%	26,0%	28,0%	28,0%
Overvallen	94	120	110	105	105
Ophelderingspercentage	51,1%	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%
Onderzoeken (incl. TGO's)	62	39	39	39	39
Cybercrime	4	11	12	14	19
Horizontale fraude	150	90	96	114	138
Afpakken (incasso)	2.6 Mln	3.2 Mln	3.6 Mln	3.9 Mln	4.1 Mln
Afpakken (beslag)	13.4 Mln	9.5 Mln	9.5 Mln	9.5 Mln	9.5 Mln

Ernstige veelvoorkomende criminaliteit

Woninginbraken en overvallen worden binnen de aanpak van ernstige veelvoorkomende criminaliteit genoemd als belangrijke Limburgse thema's. Overvallen spelen deels ook in relatie

tot bedrijven en instellingen. Een derde type veelvoorkomende criminaliteit is huiselijk geweld. De aanpak daarvan is altijd gelieerd aan specifieke omstandigheden. Ook in het optreden tegen patsers is een gezamenlijke aanpak noodzakelijk. Daarnaast vergen vraagstukken als het terugdringen van onder meer verkeersoverlast, problematische zorgmijders en (drugs) overlast de nodige aandacht.

De politie heeft met prioriteit ingezet op een vermindering van delicten en slachtofferschap als gevolg van ernstige veelvoorkomende criminaliteit. Er zijn stappen gezet om repressie te verbreden en te versterken, preventief signalerend en adviserend te zijn en initiatieven van overheden, particuliere partijen en burgers te stimuleren. Waar mogelijk werd uitgegaan van een integrale aanpak.

Woninginbraken

Woninginbraken zijn er dagelijks, maar gelukkig is de afgelopen jaren sprake van een daling. Het aantal woninginbraken in Limburg is het afgelopen jaar met 5% afgenomen ten opzichte van 2014.

Ook in de rest van Nederland is een soortgelijke ontwikkeling zichtbaar. Lokaal blijven er echter verschillen. De politie heeft 427 verdachten van woninginbraken afgehandeld in 2015. Niet alleen de politie, maar ook het lokaal bestuur, maatschappelijke organisaties en bewoners zelf zijn actief in de strijd tegen woninginbraken. Naast de repressieve aanpak leidt dit tot toegenomen waakzaamheid en wijst de politie op aandacht voor preventie.

Diefstal en woninginbraak zijn delicten die een grote impact hebben op het slachtoffer. De aanpak van woninginbraken is een van de prioriteiten van de politie. Een groot deel van de woninginbraken wordt gepleegd in de maanden november tot en met maart; 'de donkere dagen'.

De werkzaamheden op het gebied van woninginbraken en overvallen werden in 2015 uitgevoerd door de districtsrecherche, wat leidde tot meer flexibiliteit. Nadrukkelijk is het afgelopen jaar samenwerking gezocht met partners, zoals openbaar bestuur, branche- en buurtverenigingen en woningbouwcorporaties. Samen met hen werd aandacht besteed aan preventie en voorlichting.

Op het gebied van heling is in 2015 de aanzet gegeven tot een meer intensieve aanpak. Doelstelling is dat opkopers binnen alle Limburgse gemeenten op 1 januari 2017 gebruik maken van het Digitaal Opkopers Register (DOR).

Geweld

Mishandeling, bedreiging en openlijke geweldpleging zijn ernstige vormen van geweld die in de Eenheid Limburg dagelijks meerdere malen worden geregistreerd. Bij het terugdringen van openlijk geweld is aandacht voor veiligheid in uitgaansgebieden erg belangrijk. Het lokaal bestuur, (horeca) ondernemers, politie en andere instanties hebben de afgelopen jaren op dit gebied goed samengewerkt. Het aantal door de politie afgehandelde verdachten bedraagt 305. Verdachten van openlijk geweld tegen personen worden in vrijwel alle gevallen door de politie aangehouden en afgehandeld. Het afgelopen jaar nam het aantal geregistreerde geweldsmisdrijven af en is er sprake van een daling van 21.5% ten opzichte van 2014.

Het geweld tegen politieambtenaren (GTPA) is voor medewerkers van de politie een belangrijk onderwerp en krijgt passende aandacht. In 2014 waren er 309 en in 2015 408 GTPA-incidenten. Er is gezorgd voor een gedegen opvang voor de collega's waarbij ze worden behandeld als benadeelde en niet als slachtoffer. Ook het versterken van de weerbaarheid van

politieambtenaren, onder andere door mentale krachttraining, is erop gericht om politiemensen beter toe te rusten op hun taak. In 2016 gaan ook de collega's uit de opsporing en ondersteuning een soortgelijke training volgen.

De politie heeft een belangrijke rol binnen de veilige publieke taak; namelijk het opnemen van een kwalitatief goede aangifte en een zorgvuldige afhandeling richting het slachtoffer en het OM. De politie maakt deel uit van de klankbordgroep veilige publieke taak. Het doel van deze klankbordgroep is om de onderlinge samenwerking en bewustwording op het gebied van de veilige publieke taak te bevorderen en de onderlinge contacten te intensiveren. Dit heeft onder andere geleid tot afspraken tussen politie, justitie en werkgevers met een publieke taak.

Venlo, ernstige mishandeling

Twee mannen zijn aangehouden voor ernstige mishandeling van een inwoner van Venlo. Dat gebeurde zondagavond rond 19:45 uur op de kruising van de Helbeek en de Noord Binnensingel in Venlo. Het 37-jarige slachtoffer werd daar om nog onbekende reden in elkaar geslagen. Hij liep een botbreuk en een aantal kneuzingen op. De verdachten zijn 54 en 48 jaar.

Straatroof

Straatroven worden in Limburg vooral gepleegd in grotere steden. In 2015 waren er in Limburg 212 straatroven en zijn er 87 verdachten afgehandeld. Het aantal straatroven is met 28.4% gedaald ten opzichte van voorgaand jaar.

Overvallen

De ernst van dit delict en de gevolgen voor slachtoffers zijn ingrijpend en soms levensbedreigend. De politie zet zich volop in om overvallen terug te dringen door daders met hun handelen te confronteren. De meeste overvallen worden gepleegd op woningen, winkels en snackbars. In 2015 hebben 94 overvallen plaatsgevonden. Dit is een daling van 26% ten opzichte van 2014. Er zijn 111 verdachten afgehandeld.

Veiligheid in de buurt

In juni 2015 heeft de politiechef van de eenheid Limburg, aan de hand van het inrichtings- en realisatieplan National Politie, het regionaal bestuurlijk overleg (RBO) ingebracht in de sterkteverdeling van wijkagenten in Nederland en Limburg. Ook werden de speer- en verbeterpunten van de doorontwikkeling van gebiedsgebonden politie besproken. tijdsbesteding, verbetering vakmanschap, sturing binnen het basisteam, juiste mens op de juiste plaats en de doorontwikkeling gebiedsscan. Gebiedsgebonden politie krijgt in alle basisteams een vorm die past bij de lokale context, waarbij de wijkagent optreedt als het 'kompas' van het team.

In 2013 is gestart met een opleiding voor wijkagenten. Ruim 110 wijkagenten hebben hun opleiding succesvol afgerond en 36 wijkagenten zijn nog in opleiding.

Binnen alle basisteams is in 2014 de gebiedsscan geïmplementeerd. In 2015 is vooral nadruk gelegd op de inhoudelijke en procesmatige doorontwikkeling. De gebiedsscan wordt zowel binnen het team als met het bestuur uitvoerig besproken. In het merendeel van de gemeenten wordt de gebiedsscan mede gebruikt als input voor het integraal veiligheidsplan. De gebiedsscan als project is beëindigd en de verdere doorontwikkeling wordt gedaan binnen het programma GGP (Gebiedsgebonden Politiewerk).

In het formatieplan van de eenheid Limburg zijn 225 **wijkagenten** voorzien, waarvan 45 operationeel experts. In 2015 waren 234 wijkagenten, waarvan 3 operationeel experts, werkzaam binnen de eenheid.

Verbetering intake en afhandeling aangiften

De politie in Limburg wil aanspreekbaar en bereikbaar zijn. Het tijdig reageren op meldingen en uniforme dienstverlening bij aangiften zijn daarbij maatgevend.

Bereikbaarheid en reactie op (nood)meldingen

De norm om 80% van de oproepen voor het Landelijk Toegangsnummer Politie (0900-8844) binnen 20 seconden te beantwoorden, is ruimschoots gerealiseerd. In 2015 werd 82% van alle oproepen beantwoord binnen 20 seconden. De norm om bij noodhulpmeldingen met prioriteit 1 binnen 15 minuten ter plaatse te zijn, is in 2015 in 82% van de meldingen gehaald. In 75% van de meldingen met prioriteit 2 bleef de reactietijd binnen de 30 minuten. Daarmee wordt de landelijke norm van 90% niet gerealiseerd. In de plattelandsgebieden en bij aanwezigheid van infrastructurale barrières is die norm overigens moeilijker te bereiken dan in stedelijke gebieden.

Betere dienstverlening

De politie wil de dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen in Nederland verbeteren. Het streven is om snel en doeltreffend te kunnen inspelen op de problematiek van de burger en daarbij waar nodig maatwerk te leveren.

De eenheid Limburg heeft daarin het nodige werk verzet. Daarbij is aandacht besteed aan de toegankelijkheid of bereikbaarheid van de politie via meerdere kanalen of mogelijkheden. Zo kunnen incidenten of klachten via internet worden gemeld. Aangiften worden opgenomen naar de voorkeur van de burger. Dit kan thuis of op locatie zijn, op het politiebureau, via internet of telefonisch. Een ander

Online aangifte doen

De politie wil het voor burgers gemakkelijker maken om online aangifte te doen door alle aangiftemogelijkheden te bundelen op politie.nl. Zo'n 40% van de aangiftes wordt nu al via internet gedaan, maar door het makkelijker te maken moet dat percentage stijgen. Binnenkort gaat de vernieuwde aangiftemodule op politie.nl online. Dan verhuist ook het Landelijk Meldpunt Internetoplichting naar dat domein, waardoor alle internetaangiftemogelijkheden zijn ondergebracht op één website.

Maandelijks wordt politie.nl zo'n 2 miljoen keer bezocht en worden er ongeveer 40.000 internetaangiftes gedaan.

aspect is het informeren van aangevers van HIC-delicten. Er is een werkwijze ingevoerd, waarbij aangevers op een bepaald moment worden geïnformeerd over de behandeling en voortgang van hun zaak. Slachtoffers van geweld met een publieke taak kunnen aangifte/verhoor onder nummer doen, om mogelijke represailles te voorkomen. Het afgelopen jaar is gestart met de eerste mijlpaal van het afhandelen van meldingen, waaronder ook het terugbellen van melders.

Slachtofferschap

Het doel om slachtofferschap terug te dringen of de gevolgen voor slachtoffers te beperken, heeft hoge prioriteit. Personen die slachtoffer zijn van een (ernstig) delict of verkeersongeval, worden gewezen op de mogelijkheid van slachtofferhulp. Tevens kunnen slachtoffers over de behandeling van hun zaak terecht bij één gemeenschappelijk loket van politie en OM. De kwaliteit van de geboden informatie en service wordt bijzonder gewaardeerd. Het loket signaleert wanneer zaken voor slachtoffers onduidelijk blijven of wanneer de behandeling van de zaak stagneert.

Verkeersveiligheid en -overlast

De dalende trend van de afgelopen jaren in het aantal verkeersslachtoffers heeft zich in 2015 niet doorgezet. Het aantal te betreuren verkeersdoden is gestegen. In 2015 hebben in Limburg 40 dodelijke verkeersongevallen plaatsgevonden, met 44 dodelijke

slachtoffers. In 2014 waren er 31 ongevallen met 31 dodelijke slachtoffers. Of hier sprake is van een trendbreuk is (nog) niet te zeggen. Het aantal eenzijdige ongevallen en het aantal ongevallen waarbij fietsers betrokken waren, is gestegen.

In Limburg worden dagelijks verkeerscontroles uitgevoerd. Deze vinden zoveel mogelijk plaats op locaties waar het ongevalsrisico groot is of waar burgers problemen of verkeersoverlast ervaren. In 2015 is een tiental grote integrale transportcontroles uitgevoerd, waarbij bestuurders en inzittenden aan controle werden onderworpen. Daarbij werd aandacht besteed aan mobiel banditisme, gebruik of bezit van alcohol en/of drugs, executie van openstaande boetes of strafmaatregelen, verkeersveilig gedrag, technische eisen aan voertuigen en goederenvervoer en afvalverwijdering. Om effectiviteit en pakkans te vergroten, werden deze controles tegelijkertijd op meerdere plaatsen uitgevoerd (landelijke schaal). Hierbij werd samengewerkt met milieuhandhaving, verkeersspecialisten, belastingdienst, buitenlandse politie en marechaussee. Deze controles leidden tot een behoorlijk aantal bekeuringen, het innen van openstaande geldboetes en belastingen en het onttrekken van voertuigen of goederen aan het verkeer.

Om de vastlegging en afhandeling van complexe verkeersongevallen (veelal met dodelijke en/of ernstig gewonde slachtoffers) te verbeteren, is in 2015 binnen de afdeling Infrastructuur een team opgestart dat de basisteams gaat ondersteunen.

Personele sterkte en ziekteverzuim

De totale bezetting van de eenheid Limburg bedraagt eind 2015 2.947 fte, waarvan 2.786 fte operationele sterkte (inclusief aspiranten) en 161 fte niet-operationele sterkte. Eind 2015 had Limburg 282 vrijwilligers, waaronder 96 volontairs, in dienst. Op het werven van vrijwilligers en volontairs wordt conform het landelijk beleid ingezet.

Het gemiddelde ziekteverzuim over 2015 bedroeg 7,3%. Dit is een stijging ten opzichte van 2014 en ligt boven het landelijk gemiddelde van 6,9%.

Beek, drie doden door spookrijder

Een spookrijder heeft op de A2 ter hoogte van Beek een ernstig verkeersongeluk veroorzaakt. Daarbij zijn drie doden gevallen. In de richting van Eindhoven naar Maastricht botsten ter hoogte van Maastricht Aachen Airport twee auto's frontaal op elkaar. Na de klap vlogen beide auto's in brand.

2

Sociaal domein

Sociaal domein

Met de komst van de nieuwe Jeugdwet op 1 januari 2015, met daarin onder andere decentralisatie van de Jeugdhulp, veranderingen in de Wet maatschappelijke ondersteuning, een nieuwe Wet op de langdurige zorg, de inrichting van organisatie Veilig Thuis, de Participatiewet en de Wet Passend Onderwijs, wordt het sociale domein opgeschud en op grote onderdelen opnieuw ingericht.

De genoemde transitie roept vragen op naar (her)ijking van de rol van de politie in het alledaagse sociale domein; in buurt- en wijkteams, veiligheidshuizen, de leerplichtambtenaar van de gemeente, zorgadviesteams op scholen, Veilig Thuis etc. Gemeenten mogen van de politie verwachten dat deze aangeeft hoe zij haar rol en taken ziet vanuit haar professie in deze lokale en bovenlokale verbanden. De Nationale Politie sluit met de komst van robuuste basisteams (RBT) goed aan bij de beweging die het sociaal domein maakt (decentralisatie gemeenten). Deze robuuste basisteams moeten een nauwe samenwerking met hun zeer diverse sociale omgeving gaan (her)opbouwen. Lokaal met elkaar doen, wat lokaal kan.

In de inrichting van elk RBT zijn functies van operationeel specialisten A en C opgenomen. Deze specialisten hebben een taak in de vertaling van beleid naar uitvoering en in het participeren in netwerken. Zij kunnen worden ingezet om het beleid rondom de thema's in het sociaal domein vanuit de politie lokaal te vertalen naar de praktijk en hier te borgen.

Samenwerking Veilig Thuis

De in januari 2015 landelijk opgerichte organisatie Veilig Thuis (VT; voorheen AMHK, algemeen meldpunt kindermishandeling en huiselijk geweld) is voor de politie op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling de belangrijkste schakel tussen het veiligheidsdomein en het sociale domein. Ook heeft de eenheid Limburg het vertrouwen dat binnen Veilig Thuis de deskundigheid en capaciteit aanwezig is om de dagelijkse screening en triage uit te voeren op zorgmeldingen en meldingen huiselijk geweld. Na deze triage worden vanuit Veilig Thuis snelle verbindingen gelegd met de robuuste basisteams, sociale wijkteams of het Veiligheidshuis.

Samenwerkingsafspraken tussen OM, VT en politie zijn in 2015 vastgelegd in een landelijke overeenkomst. In Limburg zijn twee VT-organisaties actief (Noord- en Midden-Limburg en Zuid-Limburg). In Noord- en Midden-Limburg heeft de politie het afgelopen jaar intensief gewerkt aan de nieuwe samenwerking met Veilig Thuis. De

gemeente Mook en Middelaar is aangesloten bij Veilig Thuis Gelderland-Zuid. Dit conform het besluit van de gemeenteraad om het sociaal domein binnen de samenwerking van de Regio Nijmegen verder vorm te geven. Tevens is het noodzakelijk, gegeven deze keuze van de gemeenteraad, afspraken te maken met het Veiligheidshuis Gelderland-Zuid. De politie en de gemeente Mook en Middelaar pakken deze problematiek verder op om tot praktische oplossingen te komen.

Samenwerking veiligheidshuizen (VHH)

In Limburg zijn veiligheidshuizen actief: in Maastricht, Sittard, Heerlen, Kerkrade, Roermond en Venlo. Elk veiligheidshuis kent zijn eigen historie en werkwijze. Voor de politie een extra opgave om zoveel mogelijk op uniforme wijze met deze veiligheidshuizen samen te werken.

Het nieuwe landelijk kader veiligheids-huizen (2013) veroorzaakte twee kantelingen die de werkprocessen van de politie direct raken en een verander-

Heerlen, vermoord kind

Een zevenjarige jongen is in april dood aangetroffen in een flatwoning in Heerlen. De politie gaat ervan uit dat het kind door een misdrijf om het leven is gekomen. De veertigjarige moeder van het jongetje is opgepakt en wordt verdacht van, zoals de politie het noemt, 'betrokkenheid bij de dood van het kind'.

opgave betekenen voor de politie. De verantwoordelijkheid voor, de regie op en de werking van de veiligheidshuizen is per 1 januari 2013 van gemeenten en niet langer van het Openbaar Ministerie. De veiligheidshuizen krijgen alleen nog een verantwoordelijkheid voor de complexe multiprobleem casuïstiek. Het inbrengen van een casus op basis van een doelgroep wordt hiermee losgelaten.

In de gewenste nieuwe samenwerking met de veiligheidshuizen (conform landelijk eindadvies VHH Nationale Politie uit 2014) beperkt de politie zich tot de uitvoering van afspraken die bij triage en casusregie zijn gemaakt. Hieronder vallen de afspraken over informatie-inwinning en -verwerking (veiligheidsbeelden per persoon), waarbij de persoonsgerichte aanpak (PGA) het leidend principe is en de koppeling met ZSM is geborgd. Daarnaast is een goede verbinding met de basisteams van belang en is de teamchef verantwoordelijk voor en betrokken bij de keuzes in de casuïstiek binnen de driehoek. In Limburg zijn de veiligheidshuizen momenteel op zoek naar hun nieuwe rol en de betekenis van de afbakening van een 'multiprobleem casus'.

Meer en meer hanteren de veiligheidshuizen de persoonsgerichte aanpak als uitgangspunt. Hiertoe zijn in 2015 met alle VHH goede samenwerkingsafspraken gemaakt tussen het lokaal bestuur (driehoeken) en de politie. Tegelijkertijd stimuleert de eenheid Limburg de robuuste basisteams in hun samenwerking met de gemeentelijke sociale wijkteams

Huiselijk geweld en kindermishandeling

De politieke taak op het gebied van huiselijk geweld ligt net als bij jeugd vooral in preventie en vroegsignalering. Vroegtijdig delen van signalen en

aanleveren van complete informatie aan zorgpartners vraagt elke dag grote alertheid en zorgvuldigheid.

Met de komst van Veilig Thuis is het speelveld rondom huiselijk geweld veranderd. Veilig Thuis legt steeds meer rechtstreeks contacten met de robuuste basisteams (RBT's). In 2015 zijn de basisteams hierover geïnformeerd. Het RBT zal in (de loop van) 2016 zelf aan VT informatie verstrekken. Daarmee wordt het werk voor de vaste politiemedewerkers die elke dag de HG-informatie aanleveren aan VT (langzaam) afgebouwd. In 2016 wordt dit verder doorgezet.

Eergerelateerd geweld

In 2015 heeft de eenheid Limburg (meestal samen met netwerkpartners) 160 eergerelateerd geweldzaken in behandeling genomen. In de basisteams zijn in totaal 39 medewerkers aangewezen als 'taakaccenthouder eer'. De eenheidscoördinator heeft voor deze medewerkers in 2015 een bijeenkomst gehouden. Er is een uniform werkproces beschreven en afgesproken. Taakaccenthouders in de basisteams doen zelf onderzoek en betrekken zelf netwerkpartners.

Jeugd

In samenwerking met partners is veel energie gestoken in het terugdringen van jeugdcriminaliteit. De inzet van de politie was vooral gericht op preventie en vroegsignalering, versterking van de opsporing en vroegtijdig, zorgvuldig en betekenisvol interveniëren.

De politie werkt preventief en signaleert vroegtijdig door aandacht te hebben voor jeugdige slachtoffers, jongeren die crimineel gedrag vertonen en jongeren die deel uitmaken van jeugdgroepen. Afgelopen jaar is de eenheid Limburg intensief in gesprek geweest met ketenpartners om te anticiperen op de

gevolgen van de decentralisaties in het sociale domein. De focus lag daarbij op het borgen van de continuïteit en kwaliteit van de zorgmeldingen, meldingen van huiselijk geweld, samenwerking in crisissituaties, huisverboden, uithuisplaatsingen en meldingen aan de politie. Veilig Thuis vormde de belangrijkste schakel tussen het veiligheidsdomein en het sociale domein. Op lokaal niveau is verbinding gezocht met lokale organisaties in de zorg- en hulpverlening (sociale wijkteams in opbouw). Dit krijgt het komend jaar verder vorm en inhoud.

De politie wordt in uiteenlopende situaties geconfronteerd met jongeren bij wie sprake is van (vermoedelijke) manco's in de opvoedings- en/of opgroeisituatie, zonder dat deze direct te kwalificeren zijn in strafrechtelijke termen. Het is een taak voor de politie om in die situatie adequaat door te verwijzen naar de jeugdhulpverlening. In 2015 werden zorgformulieren opgemaakt en verstuurd naar Veilig Thuis in Noord- en Midden-Limburg en naar de veiligheidshuizen in de districten Parkstad en Zuidwest-Limburg.

In het kader van preventie en vroegsignalering waren jihadisme en radicalisering onder jongeren actuele thema's in 2015. De politie was alert op relevante signalen en heeft waar nodig samen met partners vroegtijdig ingegrepen. Verder was er gerichte aandacht voor minderjarige vluchtelingen, in het bijzonder alleenreizende jongeren en jeugdigen afkomstig uit mogelijk traumatiserende omstandigheden

Jeugdgroepen

In 2015 is er onverminderd aandacht geweest voor de ontwikkelingen binnen jeugdgroepen. Bij een regionale peiling kwamen 40 hinderlijke en 16 overlastgevende groepen in beeld. Bij deze laatste inventarisatie is, in tegenstelling tot voorgaande jaren, geen sprake meer van criminele jeugdgroepen. In het kader van signaleren en adviseren bespreekt de politie problematische

jeugdgroepen met het lokaal bestuur, waarna indien nodig onder regie van de gemeente een integrale aanpak wordt ontwikkeld. Dit heeft het afgelopen jaar in diverse gemeenten meer vorm en inhoud gekregen.

Net als voorgaande jaren zijn de jeugdgroepen – veelal in samenwerking met partners – in kaart gebracht met de shortlistmethodiek. De politie signaleert steeds minder traditionele jeugdgroepen die zich manifesteren op vaste plekken in het publieke domein. Het zijn steeds vaker netwerken van jeugdigen die elkaar in verschillende samenstellingen ontmoeten. Groepen zijn meer fluïde, contacten meer netwerkgericht en communicatie verloopt veelal via sociale media. Mede daarom is afgelopen jaar geïnvesteerd in de doorontwikkeling van het in beeld brengen van jeugdgroepen met het vervangen van het instrument shortlist door een groepsscan. Net als bij de shortlist gaat deze groepsscan uit van de input van de wijkagent, maar koppelt waardevolle systeem informatie eraan vast. Daardoor ontstaat een meer veredeld beeld van de groep. De groepsscan is landelijk beproefd in 20 gemeenten, waaronder Brunssum en Maasgouw. Het doel is dat deze proeftuinen concrete en werkbare handvatten opleveren voor de gemeenten die vanaf 2016 gaan werken met de groepsscan en het bijbehorende werkproces.

Sociale media

Nagenoeg alle Nederlandse jongeren zijn online; op steeds jongere leeftijd en steeds intensiever. Voor de politie is het online domein niet alleen een informatiebron en een krachtig middel om het contact met jongeren te versterken, maar ook een omgeving om in te handhaven en op te sporen. Het afgelopen jaar zijn concrete stappen gezet om de politieke jeugdtaak in het online domein te versterken. Onder meer door de mensen in de frontlinie te ondersteunen in de vorm van training en opleiding. De politie is daardoor steeds meer zichtbaar, herkenbaar en betrouwbaar aanwezig in het virtuele domein, onder meer met wekelijkse landelijke chatsessies. Hieraan heeft ook de eenheid Limburg in 2015 bijgedragen.

Jeugd en opsporing

Het afgelopen jaar is geïnvesteerd in de aanpak van Jeugd binnen de opsporing. Jeugdigen plegen delicten vaak in groepsverband. Een helder zicht en stevige grip zijn steeds lastiger te realiseren: de mobiliteit is toegenomen en onderlinge contacten zijn vluchtiger vanwege het gebruik van sociale media. Dit vraagt om nauwere en effectievere samenwerking tussen de basisteams, districtsrecherche, regionale opsporing en andere specialistische onderdelen. Vanuit opsporing wordt een bredere bijdrage geleverd aan interventies die bijdragen aan het stoppen van grensoverschrijdend gedrag en een

verdergaande criminele carrière van jeugdigen.

ZSM: vroegtijdig, zorgvuldig en betekenisvol interveniëren

ZSM is een samenwerkingsprogramma dat in september 2012 is gestart. Met ZSM werken het Openbaar Ministerie, politie, Slachtofferhulp Nederland, reclasseringsorganisaties (3RO), Raad van de Kinderbescherming en andere partijen in de veiligheidsketen samen om zorgvuldig samenlevingsgericht maatwerk te bieden, waarbij in justitiële zaken een zo betekenisvol mogelijke afdoeningsmaatregel in gang wordt gezet.

De politie signaleert vroegtijdig wat er aan de hand is, treedt scherper op en begrenst waar nodig. Bij de aanpak jeugdcriminaliteit richt de politie zich op erop zo vroegtijdig mogelijk risicofactoren van crimineel gedrag te onderkennen, scherp te oordelen en op te treden.

Het afgelopen jaar is samen met partners geïnvesteerd in het betere waarborgen van de jeugdkennis en -kunde aan de ZSM-tafel om zo te komen tot meer betekenisvolle afdoeningen voor minderjarigen. De politie is vaste deelnemer aan het minderjarigen afdoeningsoverleg.

Geen criminele jeugdbende meer

Sinds de jaarwisseling kent de provincie geen criminele jeugdbende meer. In 2014 waren dat er nog twee. De daling van het aantal jeugdige probleemgroepen is volgens politie en justitie het resultaat van een stevige aanpak die sinds enkele jaren wordt toegepast. Daarbij wordt onder regie van gemeenten met talrijke organisaties van Openbaar Ministerie tot en met leerplichtambtenaar en lokale verenigingen samengewerkt om enerzijds 'rotte appels' te isoleren door ze letterlijk zo snel en lang mogelijk vast te zetten en anderzijds te voorkomen dat de overige jongeren in de groep – veelal meelopers – afglijden.

Bij ZSM worden gemiddeld meer dan 80% van de aangeboden zaken binnen 7 dagen en meer dan 90% van de zaken binnen 1 maand betekenisvol afgedaan. Het palet aan diverse straffen en maatregelen komt bij de beoordeling en afdoening aan bod.

Borging van de politieke jeugdtaak

De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd en bereikt in de aanpak van jeugdcriminaliteit in Limburg, veelal in samenwerking met partners. Daarbij is veel energie gestoken in het verbeteren van de samenwerking en het verder professionaliseren van de politieke jeugdtaak. Er is gewerkt aan het versterken van het netwerk van medewerkers in de basisteams met jeugdexpertise en er wordt toegewerkt naar een meer uniforme werkwijze binnen de eenheid.

Binnen de basisteams hebben de jeugdagenten/taakaccenthouders jeugd de afgelopen jaren een centrale positie vervuld als het gaat om de invulling van de politieke jeugdtaak binnen de eenheid Limburg. Zij waren doorgaans de spin in het web voor de processen rondom vroegsignalering en doorverwijzing, opsporing van jeugdige verdachten, aanpak problematische jeugdgroepen en de jeugdige als

slachtoffer. Het is van belang dat deze werkzaamheden en de continuïteit goed gewaarborgd blijven binnen de nieuwe basisteams.

Het afgelopen jaar is ook ingezet op borging van de politieke jeugdtaak binnen de eenheid Limburg. Het beleidsterrein 'Jeugd' is complex en specifiek. Daarmee is het belang van het behoud van jeugdspecialisme groot. Er staat nu een stevig fundament waarop de komende jaren verder gebouwd kan worden en dat voldoende houvast biedt in een sterk veranderende context.

PGA (persoonsgerichte aanpak)

In 2015 heeft de eenheid Limburg de PGA een concreter gezicht gegeven. Elk RBT heeft een contactpersoon PGA benoemd en elk basisteam beschikt over een actuele lijst met geprioriteerde personen. In de meeste driehoeken is PGA als methodiek, maar ook operationeel besproken met de geprioriteerde politiepersonen. Deze informatie wordt door het RBT verwerkt in het politie-systeem Amazone.

Verdere borging van PGA zit hem vooral nog in vorm en structuur en in een cyclisch proces. De informatie over

geprioriteerde politiepersonen wordt vanuit een RBT rechtstreeks verstrekt aan gemeenten (of in tweede lijn), het VHH (Top X) en wijkteams (overige casuïstiek).

Verwarde personen

De politie wordt steeds vaker ter assistentie geroepen bij verwarde personen. Dit zijn niet alleen mensen die in een psychose verkeren, maar is veel breder (alcoholisten, drugsverslaafden, zwervers, dementerenden, mensen met schuldproblemen etc.). Soms hebben zij strafbare feiten gepleegd, maar heel vaak niet. Voor de politie is het zaak de verwarde persoon zo snel mogelijk over te dragen aan de zorg. In Limburg is gestart met het sluiten van convenanten: samenwerkingsverbanden tussen politie, GGZ en GGD. In Limburg zijn nu 24/7 opvanglocaties ter beschikking in Maastricht, Heerlen, Sittard, Roermond, Venlo en Venray. Verwarde personen die géén misdrijf hebben gepleegd, worden direct naar de GGZ-instelling gebracht en niet meer ingesloten in een politiecel. Psychiaters verplichten zich in 80% van de gevallen binnen twee uur na de melding aanwezig te zijn en in 100% van de gevallen binnen drie uur. In 2015 is dit bijna overal in Limburg gerealiseerd. De samenwerking in de lokale wijkteams moet in 2016 verder worden geïntensiveerd.

Schinveld, verwarde man

De politie heeft een verwarde man aangehouden, die zich een tijdje had verschanst op het dak van een bouwplaats aan de Kloosterlaan. Agenten kregen van kinderen te horen dat er iemand op het dak was geklommen van de Brede Maatschappelijke Voorziening die daar op dit moment gebouwd werd. Omdat de vrees bestond dat de man wilde springen, ging de politie meteen kijken. Daar zagen ze nog net hoe de persoon weer van het dak klom en het op een lopen zette. Na een korte achtervolging werd de man aangehouden.

3

Maatschappelijke integriteit

Maatschappelijke integriteit

Een belangrijke prioriteit is integriteit in de brede zin van het woord. Het gaat om de aanpak van zaken die ondermijnd zijn voor de (boven)lokale samenleving. Daarbij is de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit een belangrijk hulpmiddel, maar ook strafrechtelijke interventie is een essentieel instrument. Domeinen waarop dit speelt zijn: de productie en handel in verboden middelen, mensenhandel en witwaspraktijken, de bestrijding van kinderporno, fraude, cybercrime en zware milieucriminaliteit.

Op diverse terreinen worden inspanningen verricht om ondermijning van de maatschappelijke orde tegen te gaan en aan te pakken. De politie staat daarin niet alleen en werkt actief samen met (inter)nationale partners. De keuzes van onderwerpen en inzet komen tot stand in stuurgroepen met daarin een vertegenwoordiging van het gezag.

Criminele samenwerkingsverbanden (CSV's)

Aanpak van Criminele organisaties: In 2015 zijn verschillende criminele samenwerkingsverbanden aangepakt. Van een CSV is sprake wanneer het verband bestaat uit minimaal twee personen, sprake is van structurele samenwerking, mede gericht zijn op financieel gewin (criminele winst, wederrechtelijk verkregen voordeel of vermogen) en waarbij de verdachten delicten plegen die wettelijk met vier of meer jaren vrijheidsstraf kunnen

worden bestraft. Alle aangepakte criminele samenwerkingsverbanden opereerden grensoverschrijdend. In de onderzoeken naar CSV's is succesvol samengewerkt met (inter)nationale partners.

Enkele voorbeelden

Het onderzoek naar synthetische drugs waarbij een man is opgepakt die chemicaliën aanvoerde aan criminele organisaties. Chemicaliën werden in België gekocht en veelal naar Brabant vervoerd om daar te worden verkocht. Vervolgens werden de chemicaliën terug naar labs in België getransporteerd. Een mogelijke verklaring waarom de chemicaliën vanuit België naar Nederland en weer terug naar België gaan, is dat het Nederlands ondermijningsteam een groot aantal labs heeft ontmanteld. Mogelijk is dat de reden dat criminelen zijn uitgeweken naar België. Bij softdrugs speelt een vergelijkbare situatie: in Nederland worden minder hennepkwekerijen aangetroffen, omdat deze ook uitwijken naar België en Duitsland.

Het afgelopen jaar is een onderzoek gestart tegen de Bandidos, chapter Sittard. In mei 2015 is overgegaan tot de aanhouding van 18 leden van dit OMG-chapter (Outlaw Motor Gang). Er werd een dertigtal doorzoeken verricht in woningen en andere panden. Bij deze doorzoeken werden op diverse plaatsen drugs en wapens aangetroffen. Vrijwel alle leden van de Bandidos, chapter Sittard werden aangehouden en in voorlopige hechtenis genomen. Op dit moment is de voorlopige hechtenis van de verdachten geschorst. Aan deze schorsing zijn door de Rechtbank Limburg strenge, vrijheidsbeperkende voorwaarden verbonden. Tevens is gekozen voor een integrale aanpak met onder andere bestuurlijke maatregelen. Zo werd een tiental panden gesloten en zijn alle motoren van de Bandidos-verdachten in (conservatoir) beslag genomen met het oog op ontnemingsmaatregelen. Ook is het (nieuwe) clubhuis gesloten.

In het kader van een Joint Investigation Team (JIT) met België werd afgelopen

Midden-Limburg, havenbranden

Eind 2014 en begin 2015 hebben diverse branden gewoed bij jachthavens in Midden-Limburg. Daarbij raakten tientallen boten beschadigd en was er voor miljoenen euro's schade. Eind 2015 is een vierde verdachte is aangehouden in verband met de havenbranden. Eerder werden al drie personen aangehouden.

jaar onderzoek verricht naar een Marokkaanse drugsorganisatie die vanuit Limburg opereerde. Deze drugsorganisatie was goed georganiseerd en werd verantwoordelijk gehouden voor het jarenlang onderhouden van een drugslijn vanuit Rotterdam, via Limburg naar België en Frankrijk. Gedurende een langere periode werd samengewerkt met de Belgische autoriteiten. Bij tal van doorzoekingen zijn aanzienlijke hoeveelheden hard drugs en geldbedragen aangetroffen. In totaal zijn 20 verdachten aangehouden en in hechtenis genomen. De meeste verdachten zijn – in afwachting van de berechting – nog steeds gedetineerd.

Moord, doodslag en andere levensbedreigende delicten

In vier zaken zijn personen mogelijk door moord of doodslag om het leven gekomen. Andere onderzoeken hebben betrekking op gijzeling, brandstichting, ontploffing, afpersing en bedreiging. Tevens is rechtshulp geboden aan buitenlandse justitie. Enkele voorbeelden van onderzoeken die het bureau TGO (Team Grootschalig Onderzoek) heeft opgepakt, zijn: de afronding van het onderzoek naar de havenbranden in Roermond, Herten, Ohé en Laak en Wesseem, waarbij vier verdachten zijn aangehouden en het onderzoek naar aanleiding van een gijzeling/ontvoering in Geleen.

Cold cases

Een onopgelost levensdelict of ander ernstig delict, waarop een minimale gevangenisstraf van meer dan 12 jaar is gesteld, wordt pas als cold case aangeduid wanneer het als zodanig is vastgesteld en geplaatst is op de lande-

lijke cold caselijst door een lid van de korpsleiding samen met de recherche-officier van justitie. Het kenmerk van een cold case is dat de zaak op ieder moment weer kan worden opgepakt zodra nieuwe informatie beschikbaar komt of ontwikkelingen in (forensische) opsporingstechnieken zorgen dat er nieuwe onderzoeksmogelijkheden ontstaan. Er zijn inmiddels 4 zaken cold case-proof gemaakt.

Van de eenheid Limburg stonden medio december 39 onopgeloste zaken op de landelijke cold caselijst. Daarnaast werden in 2015 vijf cold cases in beeld gebracht wegens noodzakelijk vervolgonderzoek. In 17 van deze 39 cold cases zijn alsnog sporen voor (vervolg) onderzoek uitgezet bij het Nederlands Forensisch Instituut en het Maastrichts Forensisch Instituut of worden dossiers door niet eerder betrokken politiemensen of forensisch juristen en criminologen aan een forensische en/of tactische quickscan onderworpen. Naast het doel van waarheidsvinding is er een maatschappelijk belang en een belang voor slachtoffers en eventuele nabestaanden.

Motorvoertuigencriminaliteit

Motorvoertuigencriminaliteit is een blijvend vraagstuk voor de eenheid Limburg. Limburg komt de afgelopen jaren, niet alleen landelijk gezien, maar vooral euregionaal, in beeld als het gaat om het auto- en motordiefstallen. Telkens komen vooral dadergroeperingen die in Limburg wonen in beeld bij Belgische en Duitse opsporingsinstanties. Deze dadergroeperingen bezorgen onze Euregionale collega's al geruime tijd veel werk. De aanpak van motor-

voertuigcriminaliteit vraagt daarom om blijvende aandacht. Opvallend is bijvoorbeeld het grote aantal teruggevonden personenauto's die van diefstal afkomstig zijn; ruim 100 stuks. Deze auto's worden als het ware 'koud' gezet door dadergroeperingen. Als hotspots van motorvoertuigencriminaliteit wisselen Valkenburg, Roermond en Maastricht elkaar af.

De afgelopen drie jaar zien we een significante stijging van BMW-diefstallen in de eenheid ondanks diverse aanhoudingen van Limburgse daders, vooral in de Euregio. Het aantal inbraken in personenauto's is onverminderd hoog, vooral in Parkstad. Een fenomeen dat sinds het laatste kwartaal van het jaar speelt, is het grote aantal diefstallen van airbags en navigatiesystemen in Noord- en Midden-Limburg. Niet alleen Limburg, maar ook andere delen van het land hebben daar opvallend veel last van.

Maastricht, lichaam in koffer

Hulpdiensten vinden een lijk in een koffer in de Maas bij Maastricht. Een foto van de onbekende vrouw werd door de politie op de website gepubliceerd. Die trok zoveel bezoekers dat de site van de politie plat kwam te liggen. Uiteindelijk kwamen 20 tips binnen.

Financiële recherche (finec) en afpakken

Criminaliteit heeft vaak een financieel motief. De politie gaat in de komende jaren extra expertise en capaciteit organiseren en inzetten om financiële criminaliteit op te sporen en aan te pakken. Financieel onderzoeken betreft het aanpakken van fraude, witwassen, bank- en verzekeringsfraudes of het blootleggen van door criminaliteit verkregen vermogens. Om afpakken en ontnemen van crimineel verkregen vermogen beter te kunnen uitvoeren, verlenen financiële experts ondersteuning bij strafrechtelijke onderzoeken. Verder richt de politie haar informatieorganisatie in met deskundigheid op het gebied van financiële analyse, zodat opsporen effectiever kan plaatsvinden. Van de bij de politie bekende gevallen van fraude wordt een deel onderwerp van strafrechtelijk onderzoek. Een ander deel wordt voorgelegd aan andere instanties, zoals de Belastingdienst, met het doel bestuurlijke boetes of andere maatregelen toe te passen. Zo nodig worden in zaken beide processen gevolgd. Bij fraudes van sociale verzekeringswetgeving of subsidies worden andere instanties geïnformeerd, door tussenkomst van het RIEC (regionaal informatie- en expertisecentrum).

Binnen de eenheid Limburg is sprake van een toenemende aandacht voor financieel-economische criminaliteit. De ingezette ontwikkelingen op intelligence hebben als doel om het probleem aan de voorkant te tackelen. Zowel interne als externe partijen weten deze afpakcel steeds beter te vinden en doen daarmee hun voordeel. Afpakken is gericht op een integrale aanpak van financieel-economisch onderzoeken. De partij die het beste in positie is om af te pakken, gaat dit ook doen. Andere partijen assisteren daarbij. De politie is op weg naar een gedragen en daarmee geborgde integrale wijze van financieel-economisch onderzoeken. De resultaten laten dit ook zien.

Het afgelopen jaar werd bijna 12 miljoen euro in beslag genomen. Ook het komend jaar blijft de eenheid zoeken naar samenwerkingsverbanden die de afpakkans en incasso vergroten.

Contraterrorisme

Sinds maart 2013 is door de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) het dreigingsniveau in Nederland bepaald op substantieel. Dit houdt in dat de kans op een terroristische aanslag in Nederland of tegen Nederlandse belangen in het buitenland reëel wordt geacht. Ook het recent verschenen Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) nummer 40 (november 2015) gaf geen aanleiding het dreigingsniveau te wijzigen. De recente aanslagen in Parijs hebben niet geleid tot verhoging van het dreigingsniveau in Nederland. Het dreigingsniveau in Nederland kan alleen op het hoogste niveau worden gezet indien er concrete aanwijzingen zijn voor een aanslag in Nederland. Dit is op het moment niet het geval.

Het conflict in Syrië en Irak blijft een voornaam bron van dreiging voor Nederland. Ondanks pogingen van de overheid om uitreizen te beletten, vinden er – hoewel in mindere mate – nog steeds nieuwe uitreizen plaats. Door het overlijden van mannen in het strijdgebied neemt het aandeel vrouwen in de totale uit Nederland afkomstige uitreizigerspopulatie toe. Een groeiend aantal Nederlanders in Syrië en Irak weet promotie te maken binnen de jihadistische groepen waarbij zij zich hebben aangesloten. Enkele Nederlanders hebben zich aangesloten bij subgroepen van IS die gericht zijn op het plegen van aanslagen in het Westen. Hun aanwezigheid bij dergelijke groepen werkt dreigingverhogend. Het aantal terugkeerders is gedaald. Dit is mogelijk het gevolg van het feit dat zij geen toestemming krijgen om het 'kalifaat' te verlaten en omdat strafrechtelijke vervolging in het thuisland afschrikwekkend werkt.

De politie heeft veel aandacht gehad voor een nieuw veiligheidsrisico dat in 2015 steeds nadrukkelijker in beeld is gekomen, namelijk het grote aantal vluchtelingen dat de Europese Schengenzone is binnengekomen. Hoewel het primair gaat om burgers in nood uit Syrië en Eritrea, zijn hieraan ook veiligheidsrisico's verbonden. Ondanks het screenen van de asielzoekers valt niet uit te sluiten dat jihadisten of leden van jihadistische organisaties zich mengen onder migratiestromen. Op die manier kunnen ze ongemerkt en illegaal Nederland binnenkomen.

Het aantal meldingen en strafrechtelijke onderzoeken in 2014-2015, gerelateerd aan contraterrorisme, extremisme en radicalisering (CTER), heeft geleid tot de opzet van een programmatische aanpak CTER.

Kinderporno

Het maatschappelijk effect komt (in toenemende mate) centraal te staan bij de bestrijding van kinderporno. Hierbinnen is een nadrukkelijke focus op het ontzetten van slachtoffers aan acuut misbruik (elk signaal van actueel misbruik wordt opgepakt) in plaats van een focus op het behalen van 'harde cijfers'. In de dadergerichte aanpak komt de nadruk meer te liggen op recidivisten, daders opererend in besloten netwerken en daders in risicovolle beroepen en posities.

Het aantal zedenincidenten is ten opzichte van vorig jaar gestegen. Op dit moment zijn honderd zaken in behandeling. Een mogelijke verklaring van die stijging van incidenten is het fenomeen 'sexting': jongeren die naaktfoto's verspreiden. Door veel landelijke media-aandacht is hier extra aandacht voor en zijn er meer meldingen gekomen. Opvallend blijft het hoge aantal schennisincidenten. De hulpverlening aan de plegers van deze feiten is dit jaar met de forensische polikliniek De Horst verder uitgebreid. Daarmee is deze hulpverlening voor heel Limburg van kracht.

Het scenarioteam zedenzaken en maatschappelijke onrust wordt steeds vaker ingezet. Er waren onder andere enkele incidenten op scholen en een gehandicapteninstelling waarin de afdeling naast het strafrechtelijk onderzoek heeft geparticipeerd. Het afgelopen jaar zijn twee netwerk-bijeenkomsten gehouden met als onderwerpen kindermishandeling en rouwverwerking bij kinderen. Deze werden zeer goed bezocht en werden door de netwerkpartners als zeer positief ervaren.

Ondermijning

Ondermijning vormt een maatschappelijk veiligheidsprobleem. Dit betekent dat de politie dit niet alleen kan aanpakken, maar daarbij de samenwerking met partners opzoekt. Voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit beschikt de eenheid Limburg over een Team Ondermijning (25 fte). Samen met de teams Oost-Brabant, Zeeland/Midden-West Brabant en de Landelijke Eenheid, houdt dit team zich bezig met korte tot middellange opsporingsonderzoeken op het gebied van georganiseerde hennepcultuur en synthetische drugs.

Met het project 'Betere Aanpak Ondermijning' worden complexe maatschappelijke veiligheidsproblemen beter aangepakt, waardoor een straat, wijk of regio weer veilig wordt. Niet perse via de traditionele werkwijze, maar juist innovatief en creatief wordt het gewenste effect bereikt. Afgelopen jaar zijn enkele tientallen ondermijningscasussen herkend en integraal opge-

pakt. Sommige waren succesvol en enkele leidden niet tot het gewenste resultaat. De casussen worden veelal begeleid door 'ontkleurde' procesbegeleiders. Daartoe zijn twee medewerkers van de eenheid Limburg opgeleid die zowel binnen als buiten de eenheid worden ingezet op ondermijningsvraagstukken.

Ondersteund door het landelijke project 'Betere Aanpak Ondermijning' zijn allerlei initiatieven genomen om het gedachtegoed van ondermijning binnen de eenheid Limburg verder te verspreiden. Het doel is collega's bewust maken om eerder de signalen van ondermijning en opkomende criminele fenomenen te onderkennen. Zo kunnen tijdig dusdanige (kleine) interventies worden gedaan en barrières opgeworpen, waardoor problemen nog beheersbaar blijven en niet uitgroeien tot 'onaantastbare' fenomenen. Ook zijn er zogenaamde 'blauwe ambassadeurs' benoemd en opgeleid die binnen de basisteams met medewerkers in gesprek gaan om hen te helpen bij het op een andere manier kijken naar de omgeving, waardoor ondermijningssignalen eerder worden her- en erkend. Daarnaast begeleiden de 'blauwe ambassadeurs' casuïstiek binnen hun team. Het aantal 'blauwe ambassadeurs' wordt in 2016 verder uitgebreid.

Bij de aanpak van ondermijnende veiligheidsvraagstukken wordt gebruik gemaakt van de kennis, ervaring en denkkracht van collega's die op verschillende plekken in onze politieorganisatie en daarbuiten (denk aan

RIEC, OM) werkzaam zijn. Naar aanleiding van een lokaal verzoek komen de ondermijningscollega's in actie om te ondersteunen bij het aanpakken van een taai veiligheidsvraagstuk. Is in het netwerk de nodige expertise niet aanwezig, dan wordt deze binnengehaald. Goede integrale samenwerking vraagt daarnaast kennis van elkaars organisatie, oog hebben voor elkaars belangen en vaak een lange adem.

Milieu

Het Team Milieu Limburg richt zich op de opsporing van (middel)zware milieucriminaliteit. Het afgelopen jaar zijn verschillende milieuonderzoeken uitgevoerd naar bodemvervuiling, vuurwerk, asbest, afval en BRZO-bedrijven (besluit risico's zware ongevallen). Er is opgetreden tegen bedrijven vanwege het niet naleven van omgevingsvergunningen. Milieucriminaliteit is veelal niet zichtbaar en er zijn vaak geen directe slachtoffers aan te wijzen. De schade die deze vorm van criminaliteit met zich meebrengt, is echter groot en komt vaak voor rekening van provincie en gemeenten. Het negeren van milieuvoorschriften in een omgevingsvergunning, achterstallig onderhoud van complexe installaties, illegale handel in beschermde dieren en planten, frauduleuze handelingen in transport en de verwerking van afval en grond, etc. ondermijnen op alle fronten het overheidsgezag en veroorzaken vele risico's voor volksgezondheid en milieu.

Geulle/Meerssen, synthetisch drugsafval

Naar aanleiding van het aantreffen van synthetisch drugsafval in het buitengebied van Geulle en in een garagebox in Meerssen, is het Team Ondermijning Limburg gestart met een onderzoek naar de herkomst van de afvalstoffen. Dit leidde tot de aanhouding van in totaal drie verdachten. Bij doorzoeking van de woning vond de politie aanwijzingen die leidden naar de hennepplantage in een loods. In deze loods stonden een zestal zeecontainers die alle waren ingericht met een in gebruik zijnde hennepkwekerij. In totaal gaat het om ongeveer 1.200 planten. De hennepplanten, containers en apparatuur werden in beslag genomen en geruimd. Er is tevens sprake van diefstal elektriciteit en water.

Cybercrime

Het digitale economisch, sociaal en financieel verkeer groeit sterk. Veel vormen van oplichting, pesten en bedreigingen met behulp van digitale media worden (nog) niet bij de politie gemeld of aangegeven. Hierdoor zet de verwachte toename van slachtoffers van cybercrime (nog) niet door. In Limburg was in 2014 10,7% (bron: Veiligheidsmonitor) van de inwoners slachtoffer van cybercrime. De politie bereidt zich voor op het uitbreiden en specialiseren van deskundigheid voor het verrichten van forensisch digitaal onderzoek.

Cybercrime heeft het afgelopen jaar op de agenda gestaan van de integrale veiligheidsoverleggen, de stuurpleg, briefing en resultaten. Er is een project opgestart waarmee de basisteams en de recherche cybercrime-onderzoeken beter kunnen oppakken. Ook is een Integraal Cybercrime Overleg Limburg (ICOL) opgericht waarin OM en de politie tactisch de voortgang van cybercrime binnen de eenheid maandelijks monitoren. Daarnaast hebben politiemedewerkers kennis gekregen van cybercrime met presentaties en de E-learning GOBI.

De recherche krijgt specialistische ondersteuning op districtsniveau van Digitale Platforms en een Team Digitale Opsporing voor de hele eenheid. Eind 2015 zijn er nog diverse interne en externe vacatures voor digitale expertise. De inrichting van ICT-middelen voor Digitale Expertise wordt gefinancierd vanuit landelijke budgetten.

Vanuit het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Limburg is nauwe samenwerking gezocht met ondernemers binnen de regio Limburg. De politie en het OM gaven presentaties en organiseerden masterclasses. Het doel hiervan was awareness creëren bij ondernemers op het gebied van cybercrime. De animo voor deze congressen, presentaties en masterclasses was groot. Deze interesse heeft ook te maken met het feit dat ondernemingen zich in de toekomst nog meer moeten beveiligen tegen diefstal van persoonsgegevens. Europese wetgevingen, anti-datalekwetgevingen en privacy-verordeningen vragen van ondernemers dat zij hiermee heel zorgvuldig omgaan (cybersecurity).

Cybercrime is binnen onze opsporingscapaciteit nog volop in ontwikkeling. Veel cybercrime-onderzoeken zijn heel complex. Een voorbeeld hiervan is de complexe hackzaak die het afgelopen jaar in samenwerking met het OM, het landelijke Team High Tech Crime en de FBI werd opgelost. De verdachte woonde in Zuid-Limburg en was verantwoordelijk voor het hacken van Amerikaanse databases. Tijdens de huiszoeking werd internationaal samengewerkt en kon de verdachte worden aangehouden.

Landelijk is er naast het Team High Tech Crime ook een Platform Intensivering Aanpak Cybercrime (PIAC) actief, waarin de politie Limburg en het OM beide anticiperen. Doel van het platform is focus aanbrengen op de landelijke en centrale aanpak van intake, opsporingscapaciteit en

informatiepositie. Internationaal heeft de eenheid Limburg diverse Europese conferenties, opleidingen en seminars over cybercrime bezocht. Hiermee zijn deuren geopend voor een verdere internationale samenwerking in de toekomst.

Illegale vreemdelingen

Het afgelopen jaar heeft voor de Afdeling Vreemdelingen Identificatie Mensenhandel (AVIM) vooral in het teken gestaan van de grote vluchtelingenstroom uit verschillende oorlogsgebieden. De politie is een van de ketenpartners die in het totale proces primair verantwoordelijk is voor de identificatie van vluchtelingen. De gevolgen hiervan zijn in 2015 merkbaar geweest. Veel van de beschikbare capaciteit is ingezet bij de registratie en identificatie van vluchtelingen. Deze inzet heeft in eerste instantie plaatsgevonden vanuit de identificatielocatie in Ter Apel en later vanuit Budel. Limburg kent momenteel tien COA-opvanglocaties. De werkzaamheden die hiermee gepaard gaan, zoals de meldplicht, de intake van vluchtelingen, het toezicht op vreemdelingen en het zorgen voor een goede informatiepositie binnen de AZC's, zorgen voor een grote druk op de medewerkers van vreemdelingentoezicht en -handhaving. De toegenomen werkzaamheden rondom de vluchtelingenstroom heeft ook zijn weerslag op het AVIM. Binnen de opsporing is de toename van het aantal mensensmokkelzaken toe te schrijven aan de grote vluchtelingenstroom. Vanuit de opsporing zijn

Extra ondersteuning bij registratie vluchtelingen

De instroom van de vluchtelingen heeft een grote impact op de inzet van de collega's van AVIM (vreemdelingenpolitie). Zij zijn verantwoordelijk voor de registratie en identificatie. Gelet op de grote toestroom kan dit niet uitsluitend door personeel van AVIM ingevuld worden. Collega's van de eenheid Limburg hebben extra ondersteuning geleverd in Budel.

rechercheurs gekoppeld aan het gemeenschappelijk mensensmokkel team (GMST) om zicht te houden op mensensmokkelzaken en tevens invulling te geven aan de hieruit voortkomende onderzoeken.

Naast deze (extra) werkzaamheden heeft de AVIM zich in 2015 gericht op het minimaliseren van illegaal verblijf, waaronder het voorkomen en het tegengaan van onrechtmatig verkregen verblijf, bijvoorbeeld door fraude. Er zijn 228 objectgerichte en 305 persoonsgerichte controles uitgevoerd (bron: PSHV). Het aantal overdrachtdossiers, die bestaan uit de inbewaaringstellingen, bevelen tot terugkeer, inreisverboden, eigen toezicht en toezicht op de meldplicht, is in 2015 177 (bron: LOVIM). Dit is een stijging van 17 dossiers ten opzichte van 2014. Het ligt echter onder de landelijke norm van 220 van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Een van de ontwikkelingen voor de interne en externe samenwerking op het gebied van vreemdelingen is de totstandkoming van het AVIM-loket. Dit loket is een centraal aanspreekpunt voor politiemedewerkers en bestaat uit een front- en backoffice. Tevens is het een centraal knooppunt waar, in nauwe samenwerking met de DRIO, AVIM-informatie wordt gefilterd uit de beschikbare politiesystemen. Op deze wijze wordt het informatiestuurwerk binnen de AVIM vormgegeven. De positieve effecten van het AVIM-loket zijn binnen de werkprocessen van AVIM en in het contact met partners van AVIM al merkbaar.

Andere belangrijke thema's zijn de bestrijding van mensenhandel en -smokkel. In 2015 heeft AVIM 55 zaken geregistreerd waarin enige vorm van onderzoek heeft plaatsgevonden. Op dit moment lopen 2 onderzoeken naar mensensmokkel en 5 onderzoeken naar mensenhandel.

De controles die plaatsvinden in de vergunde en niet vergunde seks-industrie zijn nauw verwant aan het

thema mensenhandel. Seksinrichtingen worden daarom regelmatig gecontroleerd. In 2015 hebben 118 controles plaatsgevonden in vergunde seksinrichtingen. Daarnaast zijn ook controles uitgevoerd ten aanzien van de zogenaamde thuiswerkers. In 2015 zijn naar aanleiding van de prostitutiecontroles 35 bestuurlijke rapportages opgemaakt.

De prostitutie in Nederland kent nog steeds een enorme aantrekkingskracht op vrouwen uit Oost-Europa. De economische situatie in landen als Roemenië, Hongarije, Bulgarije en Polen, in combinatie met de strafbaarheid van prostitutie in deze landen, zorgt ervoor dat vrouwen massaal naar Nederland komen om dit beroep uit te oefenen. Om in het kader van mensenhandel goed onderzoek te kunnen doen, is Europese samenwerking vereist. AVIM heeft in 2015 hierin stappen gezet door een nauwe samenwerking aan te gaan met de Roemeense politie en justitie. Ook in de toekomst kan in voorkomende gevallen binnen Europees verband de samenwerking worden gezocht.

Gezien de ligging van Limburg in de Euregio bestaat de kans dat niet alleen prostituees de grens over komen, maar dat we steeds vaker te maken krijgen met mensensmokkel. Het is onzeker hoe het vluchtelingenvraagstuk zich in de toekomst ontwikkelt en wat dit betekent voor de AVIM. In 2016 ligt de focus binnen AVIM op het leveren van een zo groot mogelijke bijdrage aan de lokale veiligheidsvraagstukken over vreemdelingen. Daarbij wordt ingezet op verdere ontwikkeling en verbetering van werkprocessen, een betere verbinding met interne en externe partners en hiermee samengaand een versterking van de informatiepositie.

